

Ebédidő

Megmondta a lányának, hogy nem kell. Hagyja őt ezzel, és a Terike se kell, mert leül és csak mondja, hogy így meg úgy. Mindig akkor jön, amikor a sorozat megy, ő nézné. Terike be van osztva, kilenctől kezdi a látogatásokat, halad végig a városon, van tizenhárom öregje, nem lehet neki azt mondani, hogy ne délben jöjjön, mert így van kiszámítva neki az útvonal, olyan ez, mint egy menetrend, ő az egyik megálló.

A hétre nem kapott étrendet. Nem tudta, mit hoznak. Tegnap gulyásleves és túróscsusza volt. Megszámolta. A levesben három körömnyi húskocka úszkált, a csuszán négy szalonnadarab didergett. Az ételhordóknak is megmondta, hogy ne fél tizenegykor jöjjenek, túl korán van, mert ha akkor jönnek, ő akkor fog ebédelni. Mégis akkor áll meg a furgon a ház előtt, a múltkor valami baj volt, és tizenegykor jöttek, ő meg nézelődött az ablaknál, és el nem tudta képzelni, mi lehet velük. Miért késnek. Volt egy kis baleset, a gondozóközpontban rosszul lett valaki. De ki. Mindegy, Fertődi néni, itt vagyunk, és már el is rohantak, nem mondták meg, de ő, mert néha azért följár a fájó lábaival, és hallt meg azt, meg is tudta, hogy a Csemányné lett rosszul, de nem fertőzés miatt, Csemánynének régóta baj van a szívével, fölment a vérnyomása, azért késtek. Orvos kellett Csemánynének. Nem jó, ha késnek. Ha egyszer fél tizenegykor vannak beütemezve, akkor jöjjenek. De mondjuk mégse kellene ez az egész. Mondta a lányának is, mert ő megcsinálja, meg tudná magának főzni az ebédet, annyira nem tehetetlen, csak néha úgy fájnak a lábai, hogy pisilni se tud kimenni, és Terike se igen kellene, bár rendes asszony, csak hát ne akkor jöjjön, amikor a sorozat tart, rendes asszony. El bírja magát tartani, ezt nem érti meg a lánya.

Fölvívta, hogy rossz idő lesz. És hogy tett a kártyájára ötezer forintot, de legyen óvatos. Ő igenis óvatos, csak a Juci nem az, ha rácsörög, mert hetente egyszer rá kell csörögnie, akkor csak beszél, mint a vízfolyás, nem tudja megállítani, ő meg nem tudja letenni. Fél óráig beszél a Juci, mert már nem lát, és akkor leszalad, mint az elszabadult harisnyaszem, mind az ötezer forint. De hát fel kell hívnia, meg kell mondania neki is, hogy rossz idő lesz, ami azt jelenti, hogy ónos eső jön, ónos eső fog hullani, kész életveszély. Na, most ilyenkor szoktak az öregek elesni. Mert csak elindul a bolondja. Combnyaktörés, ami lényegében véget is vet a dolognak. Az ónos eső nem is olyan igazi eső, az olyan, hogy esik is meg nem, azért alattomos, mert valójában csak szemerkélés, közben pedig jég fagy mindenhová, fénylenek a fekete, csupasz ágak, a cserepek, a kilincsekre is ráfagy, a járda is csak egy kicsit fényesebb, de csúszik, mint a halál, ilyenkor a kapuig is veszélyes eltapogatózni. Amikor igazi eső esett, közmunkások hozták az ebédet, megállt a furgon a ház előtt, dudáltak, mintha ő kutya lenne, a nagysága ki se szállt, neki kellett kicsoszogni, egy pillanat alatt elázott, a közmunkás meg ült a

melegben, és kiadta a rizses húst. Öt szem hús. Nagysága, ki se száll, derogál neki, nem is köszönt. Át kellett öltöznie, úgy elázott, még jó, hogy nem kapott tüdőgyulladást.

Azért telefonált a lánya, hogy most vigyázzon, ne menjen ki, két-három napig ne tegye, ígérje meg, hogy nem bőklászik a fájós lábával, és ő megígérte, de persze a lánya azt nem tudja, hogy friss kenyér kell, enne a lánya háromnaposat, majd megtudná, ki kell mozdulni, üljön csak ő egész nap a lakásban a fájós lábával, csinálja utána.

Az ebédet is csak azért nem mondja le, mert a lány cirkusozna, de enné a lánya ezt. A macskáknak se kell. Olyan a csusza, hogy nincs is rajta tejföl, dermedt tészta, langyos gulyás, enné a lánya ezt a szart, nem kellene neki ezt fizetni. Jucinak, aki tanító volt, és még nála is idősebb, mert kilencven körül van, meg kellett mondani, hogy rossz idő lesz, ónos. Föl kellett hívni. Igaz, Juci a hályog miatt már nem jár ki, de azért tudja csak meg, hogy milyen az idő. Persze, tudja, mert a televíziót, ha nem is látja, hallja, és az is bementa az ónos időt, de az élőszó mégis más. Juci fél óráig beszél megállás nélkül, szidja a kommunistákat, pedig azok küldték főiskolára, és akkor lemegy az ötezer forint. Most mondja neki azt, hogy tegyünk le? Milyen az idő, a kommunisták, te is grízes tésztát kapsz? Tegyük le, Jucikám?

Igen, mondd neki, anya.

De ilyet nem lehet mondani.

Akkor kapsold ki.

Hogyhogy kapsoljam ki.

Kapsold ki, és kész. Szakítsd meg a vonalat, nyomd ki.

De nem lehet, mert akkor is megbántódik a Juci, mert nincs kihez szólnia.

A lányának nincsenek olyan barátnői, akik nem teszik le? Akik csak mondják. Akik csak húzzák. Akik összevissza hablatyolnak, és se füle, se farka az egész szónoklatuknak. Hát hallotta ő, hogy beszél a lánya. Nem is lehet érteni, csupa kötőszó, ja, mikor, hát persze, ez nem igaz. Majd akkor holnap. Azok nem is igazi beszélgetések, és neki hiába mondja a lánya, hogy de a telefon nem is arra való, nem igazi beszélgetésre, az csak munkakommunikáció, de ha ő egyedül van, napról napra, és már ki sem mehet, akkor mit tegyen.

Fél tizenegykor jönnek az ebédrel, ezért fél tizenegykor ebédel, de csak a felét, a másik felét este eszi meg. Néha hozzá se nyúl. Este eszi meg az egészset, vagy fél tizenegykor. Két konyha van a városban, amikor a Harmadik útról hozták, az ehetetlen. Grízes tészta. Káposztás cvekedli. Köménymagos leves? Ki eszi ezt meg. Mert az öreg szaroknak minden jó.

Most meg már tizenegy van és nem jönnek. Ónos eső esik. A fél országban figyelmeztetés. Biztosan lassabban járnak, hát persze, ki az a hülye, aki ónos esőben száguldozik. Állt az ablaknál, nézte a csúf, szürke eget, a szemközti házban, amit fiatal pár vett meg néhány hónapja, már fent voltak a cserepek. Nagy nehezen fölrakták őket. Hallott valamit. Nem tudta pontosan, mit, csattanás vagy robbanás volt-e, már rosszul hall, egyre rosszabbul, ha a lánya jön, mindig le kell halkítani a tévét, ha a sorozat van, akkor is, ő lehalkítja, aztán a lánya meg úgy beszél, hogy nem lehet érteni.

Mondd hangosabban, Judit.

Ordítok, anya.

Nem értem, mi van?

Ez nem igaz.

Valami nagy csattanás volt, talán baleset. Ónos eső esik. Az ablakból nem látott semmit, üres az utca. Délelőtt fél tizenegykor, tizenegykor, amikor az ebédet hozzák neki, üres az utca, elvétve halad el egy autó. Hatalmas csattanás volt, az biztos. Amikor az ablakhoz szokott állni, már a kezében van az üres ételhordó, ne kelljen felkapni vagy keresgélni, hogy minél gyorsabban történjen meg a cse-re, az ételhordók soha nem csevegnek. Jó napot, Füredi néni, hogy tetszik lenni, nem is vár választ, elveszi az üres ételhordót, odaadja a telit, a hideg tejbekásával. Hatalmas csattanás volt.

A kapuig el tudott menni. Nagyon óvatosan, a bottal araszolt, a kaput kinyitotta, de nem látott semmit. Illetve a távolabbi sarkon. Ott volt valami. Már embereket is látott. Átcsoszogott a járdás oldalra, és óvatosan elindult. A bot most is nagy segítség, gumi van a hegyén, az nem csúszik, kitámaszt. Nagyon lassan jutott el a sarokig, volt az húsz perc, régen kettő se kellett. Akkor már ott volt a mentő. Vijjogva érkezett. Az ételes kocsi borult fel, de nagyon csúnyán, előtte megdöntötte a villanyoszlopot, visszapattanhatott és fölborult. Széttört az eleje, kiszakadt a kereke. Kiesett belőle a vezető, hát nem volt bekötve, vagy mi a fene. Öt méterre feküdt a kocsitól, kicsavarodva. Mint akinek kitört a nyaka. Akkor már álltak ott öreg utcabeliek, a fiatalok dolgoztak, meg akadt egy-két éppen arra járó bámészkodó, meg a mentő, a kislányt éppen újraélesztették, nyomkodták a mellkasát. Térdeltek mellette, kicsapva az orvosi táska fedele. Hát ez szörnyű. Meghalt a Feri, mondta valaki, Feri a sofőr volt, aki kiesett a furgonból, hatalmas vértócsa alatta, kitört a nyaka. Rálebbentették a fekete nejlont, letakarták. Hogy lehet ekkorát ütközni ilyen időben, mennyivel haladtak. Biztosan túl sokkal. Az autó oldalára borult, látott néhány fasírtot a jeges úton, olyanok voltak, mint az elszórt székletek. Az egyik fasírt véres volt. Nagy zöld foltokban kifolyt a tökfőzelék, bennük satnya kis almák fürdőztek. Összekeveredett a levessel. Közelebb ment, aztán egészen közel merészkedett, állt egy mentős a kinyílt ajtó mellett, a szétszóródott élethordókat nézte, nem tudta, mitévő legyen. Ő közben kislábizált néhány nevet, amik az ételhordók gézzel átragasztott fogóira voltak filcelve, Kovácsék, Zanákné, Rapák Endre, Bezzegék, Sánta Frigyes, Tót Rózsi. A Gondáné még él? Nem ő halt meg tavaly? Vagy az a Dögei Erzsi volt?

A kislányt éppen megmentették, eszméletére tért, kiabáltak, ez az, ez az, lélegezz, drága, csak nyugodtan. Nincs semmi baj! Ne mozogj, jó, ne mozogj. Rátesszünk az ágyra, lehet, hogy kicsit fájni fog. Egy-kettő-három. Sikoltás. Jól, van semmi baj. Akkor ő odaszólt a mentősnek, akivel a fölborult ételhordó kocsi mellett álltak. De az is lehet, hogy tűzoltó volt, ezek mind olyan egyformák.

Fiatalember.

Igen, néni.

Az az ételhordó a sarokban az enyém, rá van írva a nevem, ott.

Igen? És?

Ideadná?

Azt?

Azt. Az ebédem.

Az egyenruhás úgy nézett rá, hogy nem lehetett eldönteni, ezt most rosszallja vagy csak nem érti. Az ő ebédje. Nem borult ki, épen maradt. Mit nem lehet ezen érteni. Ha kiborult volna, nyilván nem kérné. De nem borult ki. Jár neki, nem?

Vitte haza az ebédet, és mert erre a hétre nem kapott étlapot, pedig többször mondta, hogy hozzanak, ha nem történik ez a baleset, csak akkor tudta volna meg, mit fog enni, amikor fölnyitja a dobozt. De most már tudta. Tarhonyaleves. Tökfőzelék, fasírt. Egy alma, starking. Háromszor csúszott meg, a kerítéseken tapogatózott, ugattak bentről a kutyák, de nem esett el, hazaért a jégtükrön. Hallotta, szirénázva ment el a mentő. Hazahozta az ebédjét, az övét. Harangoztak. Ma tizenkettőkor fog ebédelni, és már biztosan tudta, hogy mit.